

Dodatno gradivo MKO - nadaljevanje sestanka - k Pobudi za posodobitev DPN Savinja zaradi spremenjenih podnebnih razmer in novih strokovnih spoznanj

Spoštovani državni sekretar Peter Lovšin dir. Roman Kramer in ekipa.

Na Ministrstvu za okolje je dne 23.9.2026 potekal sestanek oz. predstavitev **Pobude za posodobitev DPN Savinja zaradi spremenjenih podnebnih razmer in novih strokovnih spoznanj**, kjer smo predali strokovna gradiva in konkretne predloge s prošnjo za ponovno preučitev. Sestanek je vodil državni sekretar Peter Lovšin in ekipa, pobude so predstavili Irena Rotar, Združenja Ekoci dr. Jože Podgoršek, predsednik KGZS, ter Marko Repnik, župan Občine Prebold s prošnjo, da se pri nadaljnjem načrtovanju poleg poplavne varnosti reke Savinje od izvira do izliva **upoštevata celostna obravnava upravljanja z Savinjo in vodami** - za čas suše in poplav.

Voda ni samo vprašanje poplav. Zaradi spremenjenih podnebnih razmer se povečuje potreba po **celostnem upravljanju z vodami**. Letošnje razmere so pokazale, kako pomembno je **vodo zadržati v prostoru in jo ohraniti za obdobja suše** in vas naprosili, da DPN Savinja **preučite še enkrat kako vključiti več mokrih zadrževalnikov in več sonaravnih rešitev** pred iskanjem rešitev večinoma s suhimi zadrževalniki kot jih predvideva sedanji DPN Savinja..

Iz strani direktorja Romana Kramerja je bila podana zahteva naj predložimo dokaze dobrih praks, ki delujejo ter predstavimo strokovnjake, ki delujejo na tem področju, da boste lahko preučili. Zato vam kot nadaljevanja sestanka

POSREDUJEMO DODATNO GRADIVO V POMOČ:

i. PROJEKTI IN KONTAKTI PROJEKTOV, KI TEMELJIJO NA NBS Nature - based Solutions - sonaravnih rešitvah

Spodaj so najbolj uporabni evropski in slovenski projekti, ki povezujejo **poplavno varnost z naravnimi rešitvami (NBS)**. Za strokovno argumentacijo glede in utemeljitev revizije DPN Savinja so najmočnejši primerjalni viri **RECONNECT** za NBS na ravni porečja, **Danube Floodplain** za obnovo razlivnih površin, **RESTORIVER** za večnamenske poplavne ravnice ter **SpongeScapes** za kombinirano obvladovanje poplav in suš in **Operandum**. Zelo uporaben je projekt : <https://www.interregeurope.eu/naturally-local>

LIFE FloodProof spodbuja uporabo tehnologij in ukrepov, ki bo omogočil boljše urbanistično načrtovanje, učinkovitejši sistem opozarjanja ter niz ukrepov in dejavnosti, ki izboljšujejo prepustnost in/ali zmogljivost zadrževanja vode v urbanih območjih zlasti z izvajanjem naravnih rešitev, kot so trajnostni sistemi za odvodnjavanje mest (SUDS) in naravni ukrepi za zadrževanje vode. <https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/LIFE24-GIE-ES-LIFE-FloodProof-101215524/multi-actor-cooperation-and-knowledge-based-decision-making-to-improve-flood-risk-management-in-urban-areas-along-the-segura-river-basin>

Projekti, ki so posebej pomembni za preučitev v Savinjsko dolino

Projekt	Kaj obravnava
RECONNECT – Large-scale Nature-Based Solutions	Obsežne NBS na ravni porečij: obnova poplavnih ravnic, mokrišč in rečnih koridorjev, zadrževanje vode ter zmanjševanje poplavnih konic. Projekt je pripravil tudi smernice za načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje velikih NBS. European Commission
Danube Floodplain	Zmanjševanje poplavnega tveganja z obnovo in ohranjanjem poplavnih ravnic v porečju Donave. Zelo uporaben je tudi projektni GIS za vrednotenje aktivnih in potencialnih razlivnih površin. dtp.interreg-danube.eu
RESTORIVER	Obnova rečnih bregov, obrečnih območij in večnamenskih poplavnih ravnic. Pilotni ukrepi vključujejo odstranitev togih obrežnih ureditev, naravne zadrževalne ukrepe in nadzorovano zadrževanje vode. RESTORIVER
SpongeScapes	Razvija »spužvaste krajine«, ki vodo zadržijo, shranijo in počasi sproščajo. Obravnava gozdove, prst, mokrišča, vodotoke in kmetijsko krajino. V projektu sodelujeta tudi ARSO in UL FGG . SpongeScapes
SpongeWorks	Praktično uvajanje NBS za zadrževanje vode ter zmanjševanje posledic poplav in suš na ravni celotnih porečij. spongeworks.eu
OPERANDUM	Preizkušanje NBS v odprtih laboratorijih: naravni zadrževalniki, mokrišča, vegetacijski ukrepi in rešitve za poplave, erozijo, plazove in sušo. Posebna stran: NBS za poplave . OPERANDUM
PHUSICOS	Naravne rešitve za poplave, erozijo in plazove v hribovitih ter gorskih porečjih. Pomemben za hudourniška območja zgornjega dela Savinje. Objectives
NAIAD	Vrednotenje ekosistemov kot naravne zaščite pred poplavami in sušami. Vključuje tudi ekonomsko vrednotenje, stroške in koristi ter možnosti financiranja NBS. climate-adapt.eea.europa.eu
LAND4CLIMATE	Uvajanje večjih NBS na zasebnih zemljiščih; pomembno za vključevanje kmetijskih zemljišč, gozdov in zasebnih poplavnih površin v celovito poplavno varnost. Land4Climate
NBRACER	Razvija regionalne pakete NBS za odpornost proti poplavam, sušam, pomanjkanju vode in drugim podnebnim tveganjem. nbracer.eu

PS: S klikom na projekt so dosegljivi tudi sodelujoči strokovnjaki. V Sloveniji pa je najbolj aktivna na tem področju **NBS - Univerza v Mariboru, ki sodeluje tudi v nekaterih zgoraj navedenih projektih s svojimi strokovnjaki: drr. Ana Vovk, dr. Peter Kumer in asist. Danijel Davidovič.**

II. PROJEKTI V SLOVENIJI

V Sloveniji pa je najbolj aktivna na tem področju **NBS - Univerza v Mariboru, ki sodeluje tudi v nekaterih zgoraj navedenih projektih s svojimi strokovnjaki: drr. Ana Vovk, dr. Peter Kumer in asist. Danijel Davidovič.** Dobre prakse so vidne npr. tudi v občini Selnica ob Dravi županja dr. Vlasta Krmelj: zupanja@selnica.si in Poljčane, vodja projektne pisarne Aleksandra Krumpak: aleksandra.krumpak@poljane.si.

In nekateri delujoči projekti:

- [SpongeScapes – slovenska predstavitev na GOV.SI](#) – vključuje slovenske raziskovalne partnerje in primere zadrževanja vode v krajini. [GOV.SI](#)

- [LIFE2RIVERS](#) – spreminjanje načina upravljanja slovenskih rek, obnova rek in izobraževanje o NBS; izhaja iz ugotovitve, da sami tehnični ukrepi niso dovolj za obvladovanje podnebno pogojenih poplav. [PIC](#)
- [NATURE-DEMO – demonstracijsko območje Ljubljana](#) – prikaz NBS za podnebno odporno infrastrukturo in poplavno varnost Ljubljane oziroma območja Gradaščice. [unesco-floods.eu](#)
- [Obnova Pekrskega potoka v Mariboru](#) – povezovanje poplavne varnosti, obnove vodotoka, parkovne ureditve in NBS. [mission-adaptation-portal.ec.europa.eu](#)
- [LIFE2RIVERS – uradna stran Evropske komisije](#) – uradni podatki, cilji, partnerji in rezultati slovenskega projekta. [LIFE23-GIE-SI-LIFE2RIVERS/101148260](#)

III. KAJ SE LAHKO NAUČIMO IZ NEMČIJE

Nemška nacionalna vodna strategija ima med svojimi cilji: **Water storage – zadrževanje vode** in **Restoration of semi-natural water regimes – obnova sonaravnega vodnega režima** ter izrečno povezuje sonaravne rešitve z zmanjševanjem poplavne nevarnosti. Torej ne gledajo več samo: »Kako čim hitreje spraviti poplavno vodo stran?« ampak tudi: »Kako v pokrajini zadržati čim več vode, kadar je je preveč, da jo imamo na voljo, kadar je je premalo?« **SpongeScapes** za kombinirano obvladovanje poplav in suš in **Operandum**

Nemški **Umweltbundesamt** danes govori o prehodu od pretežno tehničnega k **naravnemu protipoplavnemu varstvu**. Navaja, da so bile poplavne ravnice zaradi nasipov in <https://www.umweltbundesamt.de/en/topics/water/extreme-events-climate-change/floods/flood-prevention> zaradi poselitve ločene od rek, zato danes ne morejo več zadrževati poplavne vode kot nekoč. Pri naravnem zadrževanju vode se zato uporabljajo: koncept: **reka → poplavna ravnica ali mokrišče . ali stranski rokav, speljan v gozd ali travnik, kar zadrži podtalnica** namesto samo koncepta: **reka → visok nasip, ki poskrbi za čim hitrejši odtok vode.**

IV. KAJ OPAŽAMO PRI SAVINJI? – Občasne poplave in čedalje pogostejši zelo nizki pretoki oziroma suša. Potrebno je celovito upravljanje voda.

V. KAKŠNI UKREPI SO SEDAJ PREDVIDENI?

Suhi zadrževalniki - povzetek Iz preglednice v Študiji variant/PIZ:

Suhi zadrževalnik Prostornina Dolžina nasipa Največja višina nasipa

Levec 1	1,230 mio m ³	5,17 km	5,7 m
Levec 2	0,970 mio m ³	2,02 km	4,7 m
Dobriša vas 1	0,628 mio m ³	3,33 km	5,2 m
Dobriša vas 2	0,709 mio m ³	2,31 km	4,5 m
Roje	0,487 mio m ³	2,30 km	4,4 m
Šempeter	2,080 mio m ³	3,25 km	7,7 m
Dobrtiša vas	0,414 mio m ³	2,53 km	6,6 m
Latkova vas	1,020 mio m ³	2,87 km	6,5 m
Kaplja vas	1,803 mio m ³	1,57 km	5,5 m
Letuš	2,440 mio m ³	3,55 km	8,3 m

To pomeni, da so v posameznih primerih nasipi **višji od 6 m**, najvišji navedeni v preglednici je približno **8,3 m pri Letušu**. Kakšen bo vpliv na mikroklimo iz DPN ni razvidno.

II. POZIV ZA PONOVO PREUČITEV - ali bi lahko poslano gradivo bilo v pomoč za razmislek pri konkretnih rešitvah za ponovno preučitev na naslednjih področjih.

Lokacija	Kaj je danes / kaj je v DPN	Kaj bi bilo smiselno strokovno preveriti
Žovnek	Obstoječa večnamenska akumulacija Žovneško jezero. Vlada je že leta 2024 izrecno navedla preučitev povečanja kapacitete Žovneka kot eno od možnih ureditev za namakanje in poplavno varnost.	Kolikšno dodatno prostornino bi bilo mogoče pridobiti in kakšen vpliv bi imelo to na konico Savinje
Vrbje	V sedanjem DPN je predviden visokovodni nasip Vrbje ;	Ali bi bilo mogoče namesto zgolj varovanja območja povečati funkcijo Vrbja kot naravnega/mokrega retencijskega prostora ter nazaj vključiti Ložnico in Vrščo kot mokri zadrževalnik v DPN
Letuš	SedANJI DPN predvideva SZ Letuš , torej suhi zadrževalnik.	Preučiti drugo lokacijo ali obliko večnamenskega zadrževalnega prostora, ki bi bil bolj odmaknjen od naselij oz. prostor kjer je bil narejen odkup poplavljenih hiš
Latkova vas	Predviden je suhi zadrževalnik Latkova vas.	Preveriti, ali se del volumna lahko nadomesti z razširitvijo razlivnega prostora in manjšimi retenzijami
Šempeter	Predviden je suhi zadrževalnik Šempeter.	Posebej preveriti oddaljenost nasipa od obstoječe poselitve in možnost umika ukrepa iz neposredne bližine naselij
Dobrteša vas	Predviden suhi zadrževalnik.	Preveriti manjše razpršene retenzije in več prostora za Savinjo -oz kje bi lahko bil mokri zadrževalnik
Roje	Predviden suhi zadrževalnik.	Preveriti možnost razlivnega območja brez velikega koncentriranega zadrževalnika
Dobriša vas / Levec	Predvidena sta po dva prekata suhih zadrževalnikov.	Preveriti, ali se lahko del funkcije nadomesti z več manjšimi retenzijami in razlivnimi površinami in odmaknjenimi mokrimi zadrževalniki
Celotna trasa	DPN obravnava približno 23 km Savinje med Letušem in Celjem.	Vzpostaviti mrežo manjših zadrževalnih in razlivnih območij in manjših od naselij odmaknjenih akumulacij za zadrževanje vode

Vljudno vas naprošamo, **da preučite dodatno gradivo ter da zadržite izvajanje del** na reki Savinji tako dolgo, dokler ne bodo najdene najboljše rešitve, ki bodo vključevale najboljše rešitve za poplavno varnost in zadrževanje vode za čas suše. V izogib podobnim primerom, kot se je letos ugotovilo nepravilno načrtovanje in izvajanje upravljanja krajine z vodo, kot je npr. **letošnja presahnitev reke Ledave in kjer bo potrebno popraviljanje napak na reki Pesnici.**

Naprošamo, da se že v osnovi preprečijo nepravilni posegi kot so posegi v Savinjo ter da poskrbite da bo **dolgoročno varnejša Savinjska dolina, ki bo bolj pripravljena tako na poplave kot na sušna obdobja ter bo hkrati ohranjala kakovostna kmetijska zemljišča in vodne vire.**

Prosimo vas, da nam **v pisnem odgovoru sporočite, kako boste predloženo gradivo in naše predloge upoštevali pri nadaljnji obravnavi in načrtovanju DPN Savinja** ter ali bo omogočena ponovna strokovna presoja predlaganih sonaravnih in kombiniranih rešitev. Prosimo tudi za informacijo o predvidenih nadaljnjih korakih in časovnico k obravnavi pobude.

Vaš odgovor bomo posredovali predlagateljem pobude in zainteresirani javnosti, saj gre za vprašanje dolgoročne poplavne varnosti, oskrbe z vodo v sušnih obdobjih ter ohranjanja naravnih virov in kakovostnih kmetijskih zemljišč v Savinjski dolini.

Za Združenje Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije in predlagatelje, Vseslovensko gibanje Oskrbimo Slovenijo – Štafeta semen, Irena Rotar, preds